

Библиотекари у покрету

Cycling for libraries (Копенхаген–Берлин)

Захваљујући финансијској помоћи организације *BI International*, била сам у прилици да присуствујем јубиларном 100. Конгресу библиотекара Немачке (*Bibliothekartag 2011*), који је одржан у Берлину од 7. до 10. јуна 2011. Од великог броја разноврсних и занимљивих предавања, дискусија, постер презентација, посебно бих издвојила акцију *Cycling for libraries*, прву *unconference*¹ такве врсте која је скренула пажњу свих присутних, пре свега, својом иновативношћу и необичношћу.

Cycling for libraries је политички и економски независна међународна неформална конференција библиотекара организована као бициклическа тура од Копенхагена до Берлина (650 km), која је трајала 9 дана (28. мај – 7. јун 2011.).² Акцију су заједнички организовали библиотекари Немачке, Данске и Финске, али је у самој акцији учествовало 80 библиотекара из 15 земаља света. Идеја о покретању овакве акције потекла је од библиотекара из Финске, Јуке Пенанена (Jukka Pennanen) и Каи Халтунена (Kai Haltunen), који су желели да испланирају бициклическо путовање за малу групу својих колега. Вест о њиховој акцији брзо се проширила и добила на значају када се одазвало и пријавило много више библиотечких стручњака него што су они у почетку очекивали. Било им је јасно да акцију треба озбиљније организовати, те су са припремама почели већ у октобру 2010, када су замишљену бициклическу руту прешли аутомобилом.

Планирано је да се бициклическа тура заврши у Берлину управо уочи почетка великог и јубиларног Конгреса библиотекара Немачке и да се на тај начин симболично прикаже интензивно оживљавање међународних веза библиотечких асоцијација скандинавских земаља и Немачке, које у претходном периоду нису биле тако блиске.³

¹ *Unconference* је посебна врста отворене, неформалне конференције, где сви учесници активно учествују у креирању тема о којима ће разговарати, а уместо позваних говорника сви имају прилику да говоре и дискутују. Карактеристична је широка употреба друштвених мрежа и других средстава комуникације уз помоћ којих се припрема скуп и извештава о његовом току.

² *Cycling for libraries*, <http://www.cyclingforlibraries.org/> (преузето 30. 9. 2011).

³ Маса Ојала, *Cycling for libraries. The first cycling unconference for librarians*, http://www.splq.info/issues/vol44_1/09.htm (преузето 30. 9. 2011).

Библиотекари су кренули на пут 28. маја 2011. из дворишта Националне библиотеке Данске, из Копенхагена. Концепт овакве неформалне конференције није, наравно, подразумевао само обично бициклическо путовање. Он је обухватио све савремене тежње и вредности библиотечарства које су уско повезане са самим значењима вожње и путовања бициклима. Које су то заједничке особине?

Cycling for libraries је акција која пружа прилику библиотекарима да изађу из свог свакодневног окружења и ојачају како ментално, тако и физички. Ова неформална конференција подстиче интернационализацију, умрежавање библиотечких стручњака, и што је најважније, потенцира њихову улогу у образовању и друштву уопште. Важно је истаћи да се овим покретом промовишу еколошке вредности и здрав начин живота.

Библиотечарство и бициклизам повезује низ заједничких вредности: отвореност, либерализам, доступност, иновативност и стална потреба да се крећете напред. Маса Ојала (Маса Ојала), један од организатора акције, каже: „Библиотеке морају стално да буду у

покрету, као када окрећете педале бицикла, иначе им се може десити да падну”.⁴ То стално окретање, у библиотеци представља управљање фондом и пружање услуга корисницима, за које је потребан сталан процес допуњавања и унапређивања. Пут и путовање су такође заједнички симболи – пут представља будућност библиотеке, који је повремено испрекидан стајалиштима када је потребно донети важне одлуке. Библиотеке и бицикли су у одређеном историјском периоду представљали средство еманципације нпр., радничке класе, женске популације, тако да се могу посматрати као симболи једнакости и равноправности.

На путу дугачком 650 km библиотекари су свраћали у библиотеке у местима у којима су правили паузе и организовали дискусије о актуелним темама модерног библиотекарства. Сви су добили задатак из домена своје уске стручности, за који је до краја путовања требало да пронађу решење. Када су стигли у Берлин, и тако испунили један од циљева, придружили су им се библиотекари Берлина и они који су дошли да присуствују Конгресу, па су вожду наставили улицама Берлина до самог Конгресног центра *Estrel*. Присутствовала сам веома посећеној презентацији пројекта о коме су говорили Маце Ојала и Јука Пенанен, уз неизбежан бицикл на подијуму. Имала сам прилике да разговарам са неколико учесника који су углавном са одушевљењем описивали путовање, које уједно представља најдужу библиотечку *unconference* до сада организовану.

⁴ Mace Ojala, “A reflective inquiry of selected metaphors”, <http://www.cyclingforlibraries.org/2011/06/13/cycling-and-libraries-%E2%80%93-a-reflective-inquiry-of-selected-metaphors/> (преузето 30. 9. 2011).

Пројекат је представљен и уживо у оквиру познатог библиотечког *talk-shaw* TWIL (This Week in Libraries).⁵ Сам пројекат медијски је био изузетно пропраћен током Конгреса, али и после тога. Библиотекари из целог света могли су да виде и постер на IFLA-ином конгресу у Порторику. Велика онлајн премијера документарног филма одржана је 16. септембра 2011. а филм је могуће погледати на веб-сајту библиотеке из Туркуа, Финска (<http://www.kirjastokaista.fi/cyc4lib/>). Учесници су током путовања, а и касније користили сва расположива средства модерних технологија тако да се на друштвеним мрежама могу пронаћи многобројне фотографије и текстови о њиховом незаборавном искуству. Како ми се акција изузетно допала и даље пратим све вести које се односе на *Cycling for libraries*. Најновије вести најављују и ново епско путовање 2012.⁶ Претпостављам да ће маршрута бити повезана са предстојећим IFLA-иним конгресом у Хелсинкију.

Са жељом да једног дана и нашим путевима на својим бициклима прођу библиотекари из целог света, остаје ми да испробам само део међународног искуства које сам стекла у Берлину – да организујем прву *unconference* за библиотекаре дечјих одељења крајем новембра у Пожеги у организацији Народне библиотеке Пожега.

Даниела Скоковић

⁵ *Cycling for libraries*, <http://www.cyclingforlibraries.org/2011/06/13/cycling-for-libraries-in-twils-interview/> / (преузето 30. 9. 2011).

⁶ Jonas Tana, “Cycling for libraries”, <http://www.flickr.com/photos/jonastana/6202542013/in/set-72157627674170959/> / (преузето 30. 9. 2011).

Две деценије Преображења

У оквиру Жичког духовног сабора *Преображење 2011*, који се одржавао у Жичи и Краљеву од 16. до 19. августа, а у част две деценије ове манифестације, у краљевачком Народном музеју приређена је изложба *Преображења, 20 година*.

Намера аутора изложбе (Ане Гвозденовић, уредника у Издавачкој делатности Народне библиотеке „Стефан Првовенчани“ Краљево, и Мирјане Савић, вишег

кустоса историчара Народне музеја у Краљеву) била је да посетиоце проведу кроз две деценије постојања Жичког духовног сабора, подсети на његове програмске садржаје и још једном се осврну на поезију добитника *Жичке хрисовуље* (Добрице Ерића, Милутина Петровића, Миодрага Павловића, Љубомира Симовића, Ивана В. Лалића, Милосава Тешића, Бранислава Петровића, Стевана Раичковића, Алека Вукадиновића,